Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Regio Noordoost-Brabant samenwerkingsagenda 'Richting 2030', en convenant regionale samenwerking 2021-2024
Afdeling:	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	4 februari 2020
Datum raadsvergadering:	12 maart 2020
Nummer:	
Documentnummer:	BW/20-344936
Zaaknummer:	Z17-187473
Afdelingshoofd:	drs. E.G.M. van Ekeren-Konings

Voorstel

1. de Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' van Regio Noordoost-Brabant vast te stellen;
2. het convenant 'regionale samenwerking Regio Noordoost-Brabant 2021-2024' te sluiten;
3. in de gemeentebegroting voor de periode 2021 tot en met 2024 een financiële bijdrage van € 4,00 per inwoner per jaar voor de Regio Noordoost-Brabant op te nemen.

Eerdere besluitvorming

De vorm van samenwerking in de Regio Noordoost-Brabant is vastgelegd in een convenant dat op 19 februari 2014 met de 17 gemeenten en 2 waterschappen overeen is gekomen. Dit convenant regelde de samenwerking van deze overheden en de samenwerking van deze overheden met ondernemers en onderwijs in AgriFood Capital. In 2016 hebben de convenantpartijen besloten om het convenant te actualiseren en te verlengen tot en met 2020. Verder is in 2016 een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het regionale arbeidsmarktprogramma onder de noemer Noordoost-Brabant Werkt.

Inleiding

Eind 2020 loopt zowel het samenwerkingsconvenant als de strategische agenda af. Voor de nieuwe bestuursperiode 2021-2024 zijn onder die paraplu drie inhoudelijke agenda's voorbereid:

1. Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' van de Regio Noordoost-Brabant (overheidssamenwerking);
2. Strategische Agenda van Stichting AgriFood Capital (economische samenwerking van overheden, ondernemers en kennisinstellingen);
3. De strategische WERKagenda 'Op weg naar 2030' van Noordoost-Brabant Werkt (samenwerking van overheden, bedrijfsleven, onderwijs en sociale partners op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt).

Deze agenda's van Regio Noordoost-Brabant en Stichting AgriFood Capital zijn in één proces voorbereid onder de noemer 'Samen op Regioreis'. Tijdens deze 'reis' is in breed verband input opgehaald bij gemeenteraden, colleges van burgemeester en wethouders en ambtenaren van de, na de herindeling van de gemeente Haaren, 16 aangesloten gemeenten als ook bij de dagelijkse en

algemene besturen van de 2 aangesloten waterschappen. Iedereen is hierbij in de gelegenheid gesteld om input te leveren. Alle verkregen input is onderling gedeeld via de site www.samenopregioreis.nl. Verder heeft een toetsing plaatsgevonden bij maatschappelijke organisaties en de provincie Noord-Brabant. In beginsel vormen de 3 regionale agenda's een aanvulling op de lokale agenda's met als doel de hierin opgenomen opgaven voor de inwoners beter, sneller en/of goedkoper uit te voeren.

Om de bestuurlijke samenwerking te borgen, is een nieuw convenant opgesteld dat de samenwerking vastlegt voor de jaren 2021 t/m 2024.

Uw raad wordt nu gevraagd om de Samenwerkingsagenda van Regio Noordoost-Brabant vast te stellen en het convenant te sluiten. De agenda's van Stichting AgriFood Capital en Noordoost-Brabant Werkt worden door de besturen van die organisaties vastgesteld. Deze agenda's zijn nog niet definitief vastgesteld. Inbreng vanuit de gemeenteraden kan nog worden afgewogen.

Ter ondersteuning aan een eenduidige besluitvorming is vanuit de regio een format raadsvoorstel opgesteld. Dit format is als bijlage 6 aan dit voorstel toegevoegd en gaat uitvoerig in op de samenwerking. Dit raadsvoorstel gaat in op de beslispunten. Voor aanvullende informatie wordt verwezen naar bijlage 6.

Het convenant
Het convenant is een lichte samenwerkingsvorm die gecontinueerd wordt en inhoudelijk gebaseerd is op 5 uitgangspunten die uit de Regioreis zijn opgehaald.

1. Samenwerkingsagenda centraal
2. Raden in positie
3. Meer diversiteit
4. Meer slagkracht
5. Meer uitvoeringskracht

Naast het 'Wat we doen' (strategische agenda's) is van belang 'Hoe we het doen' (convenant en samenwerkingsafspraken). Daarbij geldt dat:

- er is gekozen voor een lichte samenwerkingsvorm van de voorgaande periode (via een convenant) en dus niet voor een Gemeenschappelijke Regeling. Deze vorm moet echter wel zijn waarde bewijzen;
- de duur van het convenant 4 jaar is. Duur van de inhoudelijke samenwerkingsagenda is afhankelijk van de houdbaarheid van de inhoud ('richting 2030').

De agenda's
De agenda van Regio Noordoost-Brabant richt zich op mobiliteit en ruimte, leefomgeving (onder andere klimaat en energie) en vestigingsklimaat. De ambitie is een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Een regio waarin ruimte blijft om te pionieren. Waarin hard wordt gewerkt en het leven nog steeds goed is. Een regio ook waarin stad en platteland in balans zijn, elkaar waarderen en elkaar ook nodig hebben. Een regio met sterke steden met een menselijke maat en een leefbaar platteland dat aan de basis staat van een duurzame, slimme en maatschappelijk houdbare voedselproductie.

De Samenwerkingsagenda van de overheden bestaat uit 5 opgaven:

1. Vitale leefomgeving
2. Duurzaam bereikbaar
3. Aantrekkelijk vestigen
4. Behoud van talent
5. Een sterk verhaal

Voor de inhoudelijke toelichting op de opgaven wordt verwezen naar de bijlagen 1 en 6.

In de Strategische Agenda van de Stichting AgriFood Capital staan 3 maatschappelijke opgaven en 5 programma's:

1. transitie naar een duurzame landbouw;
2. tegengaan van verspilling;
3. ontwikkeling van nieuwe voedselconcepten.

De beschreven programma's omvatten diverse onderwerpen.

- Een programma gericht op talentontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en kansen en gevolgen van digitalisering in de voedselketen. Dit gebeurt in goede afstemming met het regionale arbeidsmarktprogramma van Noordoost-Brabant Werkt.
- Een programma gericht op ondernemerschap, samen Ondernemerslift+, de Bossche Investeringsmaatschappij en de starterscentra in onze regio.
- Een programma Kennis en Innovatie waarbij AgriFood Capital een bijdrage levert aan een open innovatieklimaat met ruimte voor het experiment en ontwikkeling van nieuwe kennis, producten en diensten op belangrijke maatschappelijke opgaven als de transitie in de landbouw, tegengaan voedselverspilling en nieuwe voeding.
- Tot slot wordt gewerkt aan programma's gericht op het elkaar ontmoeten en netwerken en aan het vertellen over onze regio en onze kracht. Van belang voor het aantrekken van talent en innovatieve bedrijven, maar ook voor het versterken van de verbinding met de maatschappij. Zo bouwen we een regio waar we trots op kunnen zijn en dat ook uitdragen. Hierbij wordt samengewerkt met Regio Noordoost-Brabant (Opgave 5 'Een sterk verhaal').

De WERKagenda bestaat uit drie programmalijnen en vier opgaven.
De benoemde **programmalijnen** zijn:

1. Regionaal Werkbedrijf / Werkgeversservicepunt Noordoost-Brabant.
   Werkgevers en werkzoekenden vinden elkaar voor duurzaam werk. Iedereen doet mee.
2. Jongerenaanpak.
   Alle jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar in een kwetsbare positie hebben een goede start op de arbeidsmarkt.
3. Werkgeversaanpak.
   Meer bedrijven aan de slag met strategie en HR voor een sterkere economische positie.

De vier beschreven **opgaven** zijn:

1. Leven lang ontwikkelen
   Meer mensen ontwikkelen hun talenten door bewustwording, oriëntatie en scholing.
2. Inspelen op transities
   Mensen en organisaties spelen in op het andere werk van de toekomst.

3. Talentaanpak
   Binden, boeien en aantrekken van talenten voor werk in de regio.
4. Omgaan met crisis en krapte
   Zoveel mogelijk mensen blijven aan het werk.

Beoogd effect
De bestuurlijke belegging van bovenlokale opgaves op regionaal niveau.

Argumenten

1.1 Bevoegdheid van uw raad
De Samenwerkingsagenda 'Richting 2020' van Regio Noordoost-Brabant dient door uw gemeenteraad te worden vastgesteld evenals de financiële bijdragen voor de regio Noordoost-Brabant (inclusief AgriFood Capital) en de strategische WERKagenda.

1.2 Voor het uitvoeren van de strategische agenda's zijn geen aanvullende middelen nodig
Het benodigde budget is niet gewijzigd ten opzichte van de bestaande samenwerking en blijft €4,00 per inwoner per jaar, verdeeld over de drie componenten Samenwerking RNOB, AgriFood Capital en Noordoost-Brabant Werkt.

1.3 Regionale samenwerking biedt kansen voor aanvullende provinciale- en rijksbijdragen.
De drie agenda's staan niet op zichzelf en zijn geen doel op zich. Ze vormen een gezamenlijk antwoord op de uitdagingen die op onze regio afkomen. Door de herindeling krijgt de gemeente Vught onder andere meer landbouwgrond met daaraan gerelateerde onderwerpen als kringlooplandbouw en pachtgronden. In dat kader heeft de gemeente Haaren het project De Margriet aangedragen als een onderdeel in de Regiodeal die de provincie, Regio Noordoost-Brabant, AgriFood Capital en andere partners hebben ingediend bij het rijk. In de regiodeal vragen deze partijen gezamenlijk € 20 miljoen van het rijk. De gemeenten en waterschappen in de regio nemen zelf € 40 miljoen voor hun rekening, geld dat al in de huidige begrotingen en projecten is opgenomen.

Vught heeft voor verschillende infrastructurele projecten waaronder Rotonde Breautélaan-Loonsebaan, diverse fietsvoorzieningen, de JF Kennedylaan en de mensgerichte maatregelen voor verkeerseducatie op zowel voortgezet als basisonderwijs zo'n € 475.000,00 ontvangen uit AgriFood Capital.

1.4 Regionale samenwerking levert voordelen op
De regionale samenwerking levert ook voordelen op voor Vught., o.a. bij landbouwtransitie, energietransitie en regionale mobiliteitsvraagstukken.

1.5 Samenwerken door het zuur en het zoet te verdelen.
Samenwerken is geven en nemen. Dit dient niet per dossier bekeken te worden, maar over alle dossiers heen. Bij het ene dossier haalt een deelnemer meer winst uit de samenwerking en bij het andere dossier minder. Acceptatie hiervan is cruciaal voor het succes van de samenwerking.

Kanttekeningen

1.1 De koppeling tussen de regionale en lokale opgaven blijft aandacht vragen.

De wijze van regionaal samenwerken in Noordoost-Brabant is in de afgelopen jaren meerdere malen tegen het licht gehouden. Zo werd de identiteit van Agrifood Capital, waar ook de overheidssamenwerking Noordoost-Brabant onder hing, voor veel gemeenten als te afstandelijk en onvoldoende herkenbaar gevoeld. Soms werd niet duidelijk wie waarover gaat. Naast de conclusie dat de samenwerking in Noordoost-Brabant tot goede resultaten heeft geleid, leverde diverse rekenkameronderzoeken ook een aantal leer- en verbeterpunten op. Zo verdient ook het samenspel tussen raadsleden, bestuurders en ambtenaren binnen de gemeente zelf extra aandacht. Door elkaar beter te informeren en te betrekken, kan iedereen zijn rol binnen de regionale samenwerking gerichter pakken. Vanuit verschillende aanbevelingen is de overheidssamenwerking in Noordoost-Brabant inmiddels nadrukkelijk losgeweekt van Agrifood Capital. Dit wordt momenteel zichtbaar in de organisatie van de samenwerking en doordat de verschillende organisaties een eigen toekomstagenda hebben gepresenteerd. Hoewel er tijdens de voorbereiding van de agenda's er dus al meer dan gebruikelijk aandacht voor gevraagd is, blijft het nodig om aandacht te blijven vragen voor een begrijpelijke relatie tussen de lokale en regionale doelen.

1.2 Naast de genoemde financiële bijdrage is ook inzet van personeel en/of extra budget nodig.

Er is gekozen voor een lichte vorm van samenwerking en gezien de opgaven een beperkte bijdrage. Dit gaat alleen werken indien de deelnemers eigen personeel inzetten bij de opgaven en ook budget beschikbaar stellen uit de gemeentelijke begroting vanuit de lokale opgaven.

Financiën

De basisbijdragen aan de regionale samenwerking waren in de voorgaande periode totaal € 4,00 per inwoner:

1. € 3,00 per inwoner per jaar voor Regio Noordoost-Brabant, met inbegrip van een vaste jaarlijkse bijdrage aan AgriFood Capital.
2. € 1,00 per inwoner per jaar voor Noordoost-Brabant Werkt.

Voorgesteld wordt deze bedragen in beginsel te handhaven voor de periode 2021-2024. De middelen voor AgriFood Capital worden ook gekoppeld aan inwonersaantallen[1]. De verdeling van de € 4,00 per inwoner wordt dan:

1. € 1,56 per inwoner per jaar voor Regio Noordoost-Brabant.
2. € 1,44 per inwoner per jaar voor AgriFood Capital.
3. € 1,00 per inwoner per jaar voor Noordoost-Brabant Werkt.

Deze uitgaven zijn al structureel opgenomen in onze begroting. Bij het programma Besturen (taakveld 0.1 Bestuur) is voor 2021 e.v. een budget opgenomen van €110.739 voor Regionale samenwerking en de jaarlijkse bijdrage aan het A&O fonds. Uitgaande van ca 26.000 inwoners kan de bijdrage hieruit bekostigd worden. Dit voorstel heeft dus geen financieel effect.

Naast de basisbijdragen kunnen additionele menskracht en middelen nodig zijn. De opgaven worden opgepakt met een 'coalitie van de bereidwilligen'. Wie mee wil doen, bepaalt mede de ambitie en de inzet van capaciteit en middelen. Deelnemers van zo'n coalitie kunnen daarbij gebruik maken van

[1] *Uit jaarverslag 2018 van Regio Noordoost-Brabant is gebleken dat dit omgerekend € 1,44 per inwoner is.*

bestaande budgetten en capaciteit van de eigen gemeente. De portefeuillehouders hebben een grote rol bij de invulling van de regionale jaarplannen en begrotingen. De jaarplannen en begrotingen worden ook voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden.

Communicatie
Regio Noordoost-Brabant wordt op de hoogte gesteld van dit besluit.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. H.C. de Visch Eybergen	R.J. van de Mortel

Bijlagen:
1. Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' van Regio Noordoost-Brabant
2. Strategische agenda van de Stichting AgriFood Capital
3. Strategische WERKagenda 'Op weg naar 2030'
4. Samenwerkingsafspraken basis Regio Noordoost-Brabant
5. Convenant regionale samenwerking Regio Noordoost-Brabant
6. Format raadsvoorstel regio